

Lempäälän Vesi Oy:n lainantakaus Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen

Kunnanhallitus 14.09.2026
713/02.05.03/2026

Valmistelija: talouspäällikkö Kari Auvinen

Lempäälän Vesi Oy pyytää kunnan takausta 1,2 miljoonan euron investointilainalle. Laina kohdentuu Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen liittyviin investointeihin, jotta kyseiset vuosina 2026 ja 2027 toteutettavat investoinnit eivät rasita liiaksi yhtiön kassatilannetta. Myllyvainion kaava-alueen rakentamisen yhteydessä aloitetaan myös Hauralan kaava-alueen infran rakentaminen vaiheen 1 osalta.

Lempäälän Vesi Oy:n tarkoituksena on rahoittaa edellä todetut investoinnit 10 vuoden laina-ajalle kilpailutettavalla investointilainalla, joka edellyttää kunnan omavelkaisen lainatakauksen. Yhtiö esittää lainatakauksen vastavakuudeksi vastaavansuuruista yrityskiinnitystä. Yhtiö on välittänyt kuntaan asiaa koskevan pyynnön 27.8.2026 ja yhtiön hallitus on käsitellyt asian 19.08.2026.

Jo tällä hetkellä Lempäälässä on rakennettu yli 2,5 miljoonan euron edestä vesihuoltoinfraa kaava-alueilla, jotka odottavat talonrakennushankkeiden käynnistymistä. Hankkeiden käynnistyessä tulevaisuudessa saadaan vesihuollon rakentamiseen käytetyt varat takaisin liittymismaksuilla.

Nyt takauskäsitellyssä ja sen jälkeen kilpailutusvaiheessa oleva 1,2 milj. € investointilaina perustuu Lempäälän Vesi Oy:n liiketoiminnan talousmalliin, jota on viimeksi päivitetty vuonna 2026. Talousmallin mukaan yhtiön lainanottotarve infrainvestointeihin on 1,2 milj. € myös vuonna 2027 ja mahdollisesti vuosina 2028 ja 2029 vielä noin 0,8 -1,0 milj. €/vuodessa, mikäli yleinen rakentamisen tilanne ei kehity suotuisasti.

Tällä hetkellä Lempäälän Vesi Oy käyttää Lempäälän kunnan konsernitililimiittiä. Tililimiittiä on ollut käytössä keskimäärin alle (1) miljoona euroa. Investointiensä toteuttamisen ohessa Lempäälän Vesi Oy lyhentää nykyisiä investointilainojaan tänä vuonna yhteensä noin 1,1 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan Lempäälän Vesi Oy:n investointien rahoituslainojen jäljellä oleva pääoma on noin 6,45 miljoonaa euroa ja lainat ovat kokonaan Lempäälän kunnan omavelkaisten takauspäätösten piirissä. Lisäksi Lempäälän Vesi Oy:n yhtiöittämisprosessissa yhtiö sitoutui liiketoimintakaupan osarahoittamiseen solmimalla Lempäälän kunnan kanssa 29,3 miljoonan euron arvoiset pitkäaikaiset korolliset perustamislainat.

Lempäälän kunnan ratkaisu

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai

muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Lempäälän Vesi Oy on Lempäälän kunnan täysin omistama kuntakonsernin tytäryhtiö. Yhtiön takauspyynnössä kuvatut investointikohteet perustuvat Lempäälän kunnanvaltuuston hyväksymän taloussuunnitelman investointeihin ja ne ovat aikatauluiltaan sidottuja. Investointikohteet ovat Lempäälän kunnan kannalta perusteltuja ja takauksen myöntämiselle ei ole tämän johdosta estettä.

Lainan takaaminen ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Lainan takaamiseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä ja lisäksi yhtiö esittää takaukselle asianmukaista vastavakuutta, joka on yrityskiinnitys.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kunnan tulee huomioida nämä valtiontukisäännökset myös tytäryhtiön lainan takaamiseen liittyvissä ratkaisuissa (HE 268/2014, s. 231). Toimi sisältää valtiontukea, jos kaikki tunnusmerkit täyttyvät samanaikaisesti: 1) julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan, 2) etu on valikoiva eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin, 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (TEM 2014, EU:n valtiontukisäännöt).

Vesihuoltotoiminta on lakiin perustuvaa, markkinoita vääristämätöntä toimintaa. Lempäälän Vesi Oy:n toiminta on kunnan toimialaan kuuluvaa ja lainantakauksen kohteena olevat investoinnit toteuttavat vesihuollon palvelun saatavuutta eli tehtävää, josta kunnan tulee vesihuoltolain 6 §:n mukaisesti huolehtia. Lempäälän Vesi Oy:n tuottama vesihuolto muodostaa alueellaan luonnollisen monopolin, eikä lainantakauksella ole siten kilpailua vääristävää vaikutusta. Näin ollen lainantakaus ei sisällä valtiontukea.

Lisäksi kyseessä ei lähtökohtaisesti ole valtiontuki, jos kunnan takaus ei tuo etuja yhtiölle – eli jos takaus luodaan ehdoilla, jotka yksityinen toimija voisi markkinatalouden tavanomaisin ehdoin hyväksyä (HE 268/2014). Takauksesta tulee näin ollen maksaa markkinaperusteinen hinta ja takausprovisioksi esitetään 0,7 %.

Kunnanvaltuuston takauspäätöksen jälkeen Lempäälän Vesi Oy kilpailuttaa investointilainan. Kilpailutetun lainan ehdot annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle. Yhtiön tavoiteaikataulu on ajoittaa lainannosto joulukuuhun 2025. Todettakoon, että takauspäätöksen täytäntöönpano ei ole mahdollista ilman kunnanvaltuuston takauspäätöksen lainvoimaa (KHO:2012:9).

Lempäälän Vesi Oy:n toimialana on vesihuoltotoiminnan harjoittaminen laissa kunnille kulloinkin asetettujen velvollisuuksien mukaisesti. Yhtiö voi tarjota ja myydä vesihuoltotoimintaan liittyviä palveluita myös muille kuin osakkeenomistajille. Palveluiden tuottamiseen sisältyy myös vesihuoltorakenteiden ja muun kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen. Yhtiö voi myös harjoittaa muuta vesihuoltotoimintaan liittyvää suunnittelu- ja käyttötoimintaa sekä alan neuvontaa ja konsultointia ja näitä toimintoja palvelevaa ja tukevaa muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi ostaa, myydä ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta

Toimivalta: kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Noora Pajari, puh. 040 769 5259 ja talouspäälikkö Kari Auvinen, puh. p. 050 681 48, sähköpostit ovat muotoa: etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Lempäälän Vesi Oy:lle Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen otettavalle, pääomaltaan enintään 1,2 miljoonan euron määräiselle ja maksuajaltaan 10 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.
3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi yrityskiinnityksen.
4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Tiedoksi

Talouspalvelut, Lempäälän Vesi Oy